

Vaihtoehtoiset opintojen suoritustavat ja vertaisarviointi opetuksen laadun takeina

Jarkko Toikkanen
Tampereen yliopisto

Vaihtoehtoiset opintojen suoritustavat

- muu kuin luento- tai pienryhmämuotoiseen, tiettyyn viikkorytmiin sidottuun kontaktiopetukseen osallistuminen
 - verkko-opetus, etäopetus, monimuoto-opetus, projektityöskentely, luku- ja opintopiirit, blended/flipped learning ym.
- Esimerkkeinä kaksi englanninkielisen kirjallisuuden kurssia, joilla olen soveltanut PBL (Problem Based Learning) -työskentelyä.
- Millaisia uudenlaisia keinoja PBL tarjoaa opetuksen laadun arviointiin, ja voiko arviointi perustua vertaisarviointiin?

Opetuksen laadun takeet

- Opetuksen osalta yliopistojen rahanjako on suoritettujen tutkintojen ja kansallisesti kerätyn kandipalautteen varassa, ja opetuksen laadun takeina ovat ensisijaisesti toimineet kurssitulokset ja opiskelijapalaute.
- Mihin suuntaan ja millä keinoin asiantilaa voisi kehittää?
 - yliopistopedagoginen osaaminen ja johtaminen kriteereiksi
 - opetuksen laadun mittaaminen uusilla keinoin kuten vertaisarviointi

Kurssiesimerkit

- Literary Theory and Methodology (syventävät opinnot)
 - “In the tutorials, students will work in teams to apply the methods learned to literary texts and see how readings change according to theoretical position, broadening one’s view of the text.”
- Workshop in Close Reading (aine- tai syventävät opinnot)
 - “[C]arry out a project assignment in close reading. The objective is to be able to work together, with defined tasks for each, choose a text for analysis, identify its vital factors, and negotiate how to present the results to the class.”

PBL projektityöskentelyn muotona

- Opiskelijat ohjeistettiin kursseilla työskentelyyn hieman eri tavoin.
- Literary Theory and Methodology -kurssilla tutustuimme PBL:ään toimintamuotona, minkä jälkeen minä rajasin työskentelymateriaalit.
- Workshop in Close Reading -kurssilla ryhmällä oli enemmän oma-aloitteista valinnanvaraa työskentelymateriaaleissaan.
- Rajatun ja vapaan aineiston valinta vaikutti projektityöskentelyn dynamiikkaan, opiskelijoiden käsitykseen PBL:n erityispiirteistä ja lopulta myös kurssin vertaisarviointiin sekä sen aikana että päätteeksi.

Miten PBL organisoitiin?

- Ryhmien muodostaminen ja työn käynnistäminen.
- Roolituksen ja ryhmäidentiteetin merkitys PBL-työskentelyssä.
- Työn edistyminen ja ylläpito. Ryhmän keskinäinen kommunikaatio. Jatkuva ryhmän jäsenten vertaisarviointi. Opettajan tarkkaileva rooli.
- Lopputyöt ja -raportointi. Erot perinteiseen ryhmätyöskentelyyn.
- Henkilökohtaisen ja ryhmäpalautteen merkitys. Yksilöiden osaaminen kehittyi erilaisten aineiston käsittelytapojen ja vertaisarvioinnin myötä.

Kysymyksiä ja johtopäätöksiä

- "Millaisia uudenlaisia keinoja PBL tarjoaa opetuksen laadun arviointiin, ja voiko arviointi perustua vertaisarviointiin?"
- Erilaiset PBL:n toteuttamistavat muuttavat opiskelijoiden käsitystä perinteisestä ryhmätyöskentelystä ja ohjaavat arvioimaan omaa ja yhteistä toimintaa uudella tapaa. Opetuksen laatu kehittyy kerta kerralta, vaikka välillä huteja tulisikin. Opettaja ottaa opiskelijoiden toteuttaman vertaisarvioinnin huomioon omassa arvioinnissaan.

Kysymyksiä ja johtopäätöksiä

- "Miten opetuksen laadun mittaamista voi kehittää uusilla keinoin kuten vertaisarviointi?"
- Vaihtoehtoisia opintojen suoritustapoja pitää soveltaa ja toisintaa laajasti, jotta niiden oppimistuloksista saadaan riittävästi evidenssiä. Arvioinnin käsitettä pitää tutkia ja kehittää useamman tieteenalan näkökulmasta.